

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Betänkandet (SOU 2012:34) Nya påföljder

Tullverket är i allt väsentligt positivt till utredningens förslag. Tullverket fokuserar i yttrandet på sådana aspekter av förslagen som har störst relevans inom Tullverkets utrednings- och åklagarverksamhet.

Tullverket har enligt 19 § första stycket lagen (2000:1225) om straff för smuggling rätt att inleda förundersökning beträffande brott enligt lagen eller andra brott som närmare anges i 1 §. De befogenheter och skyldigheter som undersökningsledaren har enligt rättegångsbalken gäller då de tjänstemän som särskilt förordnats att fullgöra myndighetens uppgifter. Inom Tullverket finns också särskilt förordnade tjänstemän (tullåklagare) med en begränsad åtalsrätt enligt 32 § samma lag. Tullåklagare får både väcka åtal och utfärda strafföreläggande. Den närmare arbetsfördelningen mellan allmän åklagare och tullåklagare framgår av allmänna råd från Åklagarmyndigheten (ÅFS 2005:23).

Tullverket är positivt till utredningens förslag att ett dagsbotsstraff alltid bör vara mer ingripande än ett penningbotsstraff och att dagsbotssystemet bör konstrueras på ett sådant sätt att ett dagsbotsstraff alltid överstiger vad som kan utgå för penningböter, dvs. 4 000 kronor. För att i viss mån motverka den repressionsökning som följer med förslaget vad gäller personer med låga inkomster som döms till låga dagsbotsstraff föreslår utredningen att en dagsbot bör som lägst kunna bestämmas till 30 kronor – inte som i dag 50 kronor. Vidare föreslås att det vid bestämmande av dagsbotsbeloppet ska få göras avdrag för ovan nämnda grundbelopp. Detta är positivt, men lägsta dagsbotsstraff torde trots det ändå hamna på 4 900 kronor (4 000+30x30 kr) sett till dem med låga eller inga inkomster.

Tullverket vill också fästa uppmärksamheten på att införandet av ett grundbelopp av nu nämnt slag synes kunna medföra en oförutsedd tröskeeffekt i gränssnittet mellan penningböter och dagsböter om man ser till nuvarande påföljdspraxis i bötesmål. Vid t.ex. tullbrott är det högsta belopp i penningböter som utdöms 3 000 kronor om det är fråga om ett varuslag, att jämföra med att det lägsta dagsbotsbeloppet enligt förslaget kommer att bli 4 900 kr. Den tröskeeffekt som kan inträda när ett dagsbotsstraff döms ut till följd av brottets svårhet framstår inte som rimlig sett till den måttliga ökning av den

insmugglade kvantitet som det kan vara fråga om. Vid smuggling av flera varuslag samtidigt uppstår inte denna effekt eftersom bötesbeloppen i sådana fall läggs samman till ett belopp i penningböter, som dock inte får överstiga 4 000 kronor. Vid sammanläggning av bötesbelopp i dagsböter och penningböter omräknas hela boten till dagsböter. Nu nämnda tröskeleffekt behandlas inte i betänkandet. Tullverket anser att konsekvenserna av tröskeleffekten och hur dessa ska hanteras bör beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ett alternativ skulle enligt Tullverket kunna vara att i stället behandla dessa frågor under arbetet med den slutliga departementspromemorian om de processrättsliga konsekvenserna av utredningens förslag och hur dessa kan komma att hanteras.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Therese Mattsson (beslutande), chefsjuristen Charlotte Zackari och juristen Annkatrin Hübinette (föredragande).

TULLVERKET

Therese Mattsson

Annkatrin Hübinette

Kopia:

Finansdepartementet, S3

VLS

KOM

BB